

Sygn. akt III RC 376/13

W Y R O K

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 listopada 2013 r.

Sąd Rejonowy w Głogowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym

Przewodniczący SSR Katarzyna Dąbrówny

Ławnicy

Protokolant sekr. sądowy Joanna Tarnowska

po rozpoznaniu w dniu 21 listopada 2013 r. w Głogowie

sprawy z powództwa M. G. (1)

przeciwko K. P.

o podwyższenie alimentów

I. alimenty zasądzone od pozwanego K. P., nr PESEL (...), na rzecz powoda M. G. (1) w kwocie po 400 zł miesięcznie, wyrokiem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia (...) r. w sprawie III RC (...) - podwyższa od dnia 26 kwietnia 2013 r. do kwoty po 600 (sześćset) zł miesięcznie, płatne z góry do dnia 15-go każdego miesiąca, do rąk powoda wraz z ustawowymi odsetkami, w przypadku opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. nie obciąża pozwanego kosztami sądowymi w sprawie;

IV. nadaje wyrokowi w punkcie I-szym rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 376/13

UZASADNIENIE

Powód M. G. (1) wniósł o podwyższenie alimentów zasądzonych wyrokiem Sądu Rejonowego w G. z dnia(...) roku o sygn. akt III RC (...) od pozwanego K. P. na jego rzecz z kwoty po 400 złotych miesięcznie do kwoty 800 złotych miesięcznie, płatnych z góry, do 15 dnia każdego miesiąca, z ustawowymi odsetkami zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W uzasadnieniu pozwu podał, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia(...) roku od pozwanego zostały zasądzone na jego rzecz alimenty w kwocie po 400 złotych miesięcznie. Podniósł, że od tego czasu, w przeciągu 6 lat, jego potrzeby wzrosły. Wskazał, że uczęszcza do II klasy do Zespołu Szkół (...) w G.. Mieszka razem z matką, jej mężem i młodszym bratem. Podkreślił, że w szkole ma problemy z matematyką i musi korzystać z pomocy korepetytora, którego miesięczny koszt wynosi około 200 złotych. Nosi się również z zamiarem podjęcia kursu na prawo jazdy oraz kursów spawacza i kierowcy wózków widłowych, zorganizowanych przez szkołę. Ich koszt finansowy jest mniejszy, nie mniej obecnie powoda nie stać na przystąpienie do tych kursów.

W odpowiedzi na pozew z dnia 16.09.2013 r. (k. 36-37 akt) pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, że powód powinien skupić się na nauce, a nie na uczestnictwie w płatnych kursach. Zarzucił, że on sam nie pracuje i

opiekuje się siedmioletnim synem. Pozostaje na utrzymaniu żony. Ze względu na swój stan zdrowia jest zmuszony do zamieszkania na terenie Grecji. Zarzucił, że obciążenie alimentami w kwocie po 800 złotych miesięcznie jest dla niego nie do zrealizowania i przekracza jego możliwości finansowe.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód M. G. (1), urodzony w dniu (...) jest synem M. G. (2) i K. P..

Dowód: - bezsporne -

Wyrokiem z dnia (...) roku w sprawie o sygn. akt III (...), Sąd Rejonowy wG. podwyższył od dnia (...)roku alimenty zasądzone do pozwanego K. P. na rzecz M. P. w kwocie po 270 złotych miesięcznie, wyrokiem Sądu Rejonowego w Głogowie z dnia (...)roku w sprawie o sygn. akt III (...)- do kwoty po 400 złotych miesięcznie.

Dowód:

- wyrok SR w Głogowie z dnia (...)r. o sygn. akt III RC (...)- k. 33 akt.

W czasie toczącego się wówczas postępowania, powód M. G. (1) miał 12 lat. Zdał do 6 klasy szkoły podstawowej. Był dzieckiem zdrowym. Trenował piłkę nożną i ręczną w klubie sportowym (...). Miesięczne składki klubowe wynosiły około 50 złotych. W dodatku, odpłatne były wyjazdy na mecze. Mieszkał razem z matką M. G. (2), jej ówczesnym mężem i młodszym bratem.

Matka powoda, M. G. (2) miała ówczasie 31 lat. Zrezygnowała z pracy w celu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Pozostawała w związku małżeńskim. Jej mąż był na emeryturze i osiągał miesięczny dochód w wysokości około 2.800 złotych netto. Ze związku tego mieli pięcioletniego syna. Razem prowadzili działalność gospodarczą – bar, która nie przynosiła jeszcze zysków.

Mieszkali w lokalu stanowiącym zasoby TBS. Miesięcznie przeznaczali kwotę 693,73 złotych na czynsz, kwotę około 40 złotych na rachunki za energię elektryczną, kwotę około 75 złotych na rachunki za wodę oraz kwotę 40 złotych na rachunki za gaz.

Pozwany K. P. miał 39 lat. Był zaliczony do trzeciej grupy inwalidzkiej. Cierpiał na słabe czucie w kończynach dolnych, bóle pleców i głowy. Pracował sezonowo w Grecji, w ten sposób, że 6 miesięcy przebywał w Grecji, natomiast pozostałe 6 miesięcy przebywał w Polsce. Tygodniowo był w stanie zarobić około 500 euro. Tygodniowe koszty jego utrzymania wynosiły około 240 euro. Ożenił się po raz trzeci. Z ówczesną żoną miał jedno dziecko, które urodziło się w dniu 4 lipca 2006 roku. Jego żona mieszkała u swoich rodziców w Polsce. Była bezrobotna.

Pozwany nie utrzymywał z powodem żadnego kontaktu. Widział go jedynie podczas badań DNA przeprowadzonych w 2006 roku. Był pozbawiony wobec niego władzy rodzicielskiej. Systematycznie łożył alimenty na jego utrzymanie, w czym pomagał mu jego ojciec S. P..

Średni kurs euro na dzień 29 sierpnia 2007 roku wynosił 3,847 złote.

Dowód:

- akta SR w Głogowie o sygn. III(...)zeznania M. G. (2) – k. 13v., 31v. akt,

- akta SR w Głogowie o sygn. III (...), zeznania K. P. – k. 31, 31v.-32 akt,

- akta SR w Głogowie o sygn. III (...), karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 07.11.1983

r. – k. 10 akt.

Obecnie powód M. G. (1) ma 18 lat. Uczęszcza do trzeciej klasy Technikum nr 5 w G.. Osiąga dobre wyniki w nauce. Korzysta z korepetycji z matematyki, których koszt wynosi 200 złotych miesięcznie. Zamierza zrobić prawo jazdy, kurs spawacza i kierowcy wózków widłowych. Kursy te są odpłatne. Koszt prawa jazdy wynosi ponad 600 złotych.

Matka powoda M. G. (2) ma 37 lat. Zatrudniona jest w delikatesach mięsnych (...) Sp. Z o.o. na czas określony do dnia 31 maja 2017 roku za miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1.200 złotych netto. Pracuje również dorywczo. Wcześniej prowadziła działalność gospodarczą – bar, która przynosiła straty. Z tego tytułu ma zadłużenie w ZUS i prowadzona jest przeciwko niej egzekucja komornicza. Do spłaty pozostała jej kwota 300 złotych.

W dalszym ciągu pozostaje w związku małżeńskim. Ze związku tego ma syna, który ma obecnie 11 lat. Nie prowadzi razem z mężem wspólnego gospodarstwa domowego. Jej mąż ma 52 lata, jest emerytem. Osiąga miesięczny dochód w wysokości 3.400 złotych. Na utrzymanie domu łoży miesięcznie kwotę około 1.400 złotych.

Powód mieszka razem z matką, jej obecnym mężem i młodszym bratem w mieszkaniu stanowiącym zasoby TBS. Miesięczny czynsz za to mieszkanie wynosi 890 złotych.

Dowód:

- zaświadczenie o kontynuowaniu nauki nr 129 – k. 6 akt,
- zaświadczenie o dochodach z dnia 24.04.2013 r. i z dnia 15.11.2013 r. – k. 7, 55 akt,
- karta ucznia – k. 52-53 akt,
- zaświadczenie o zatrudnieniu i zarobkach matki powoda – M. G. (2) – k. 55 akt,
- zeznania świadka M. G. (2) – k. 59v.-60 akt.

Pozwany K. P. ma 45 lat. Od 18 lat przebywa w Grecji, gdzie obecnie jest zarejestrowany jako osoba bezrobotna. W 2013 roku osiągnął dochód w wysokości około 833 euro. Mieszka razem z żoną i ich synem. Opłaty za mieszkanie wynoszą od 280 do 350 euro miesięcznie. Jego żona pracuje w barze jako kucharka. W 2013 roku zarobiła około 6.566 euro. Ich syn uczęszcza do greckiej i polskiej szkoły. Zajęcia w szkole są odpłatne.

Pozwany ostatni raz w Polsce był w sierpniu 2013 roku. Pozwany nie utrzymuje żadnego kontaktu z powodem. Alimenty na rzecz powoda egzekwowane są przez komornika.

W spłacie alimentów pozwanemu pomaga jego ojciec, który ma 77 lat. Ojciec powoda osiąga miesięczny dochód w wysokości około 2.350 złotych miesięcznie. Na utrzymaniu ma żonę.

Średni kurs euro na dzień 21 listopada 2013 roku wynosił 4.193 złote.

Dowód:

- zaświadczenie z rejestru bezrobotnych z dnia 25.20.2013 r. – k. 56 akt,
- deklaracja podatkowa – k. 57 akt,
- zeznania świadka S. P. – k. 60-60v. akt.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części.

Podstawą materialnoprawną roszczenia zawartego pozwie jest przepis art. 138 kro, który stanowi, iż w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego.

Należy także odwołać się do przepisu art. 133 § 1 kro, który przewiduje, że rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie oraz art. 135 § 1 kro, który przewiduje, że zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego.

Potrzeby uprawnionego dziecka oraz możliwości zobowiązanego mogą ulegać zmianom. W związku z tym może powstać konieczność zmiany wysokości zasądzonych alimentów. Zarówno uprawniony, jak i zobowiązany mogą żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Zmiana stosunków może prowadzić do uchylenia obowiązku alimentacyjnego bądź do podwyższenia lub obniżenia alimentów. Obowiązek alimentacyjny wygasa wtedy, gdy uprawniony uzyska możliwość do samodzielnego utrzymania się (art. 133 § 1 kro). Podwyższenie alimentów następuje natomiast wówczas, gdy zwiększeniu uległy potrzeby uprawnionego albo wzrosły możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego.

Dla stwierdzenia, czy nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 138 kro należy brać pod uwagę czy istniejące warunki i okoliczności mają charakter trwały, dotyczą okoliczności zasadniczych, ilościowo znacznych i wyczerpują te przesłanki, które w istotny sposób wpływają na istnienie czy zakres obowiązku alimentacyjnego. Zmiana orzeczenia dopuszczalna jest tylko w razie zmiany stosunków powstałych po jego wydaniu, a jej ustalenie następuje poprzez porównanie stosunków obecnych z warunkami i okolicznościami uprzednio istniejącymi. Sąd rozstrzygając w zakresie omawianego roszczenia zobligowany był porównać stan istniejący w chwili poprzedniego orzeczenia w zakresie alimentów i stan oraz okoliczności istniejące obecnie. Dopiero stwierdzenie istotnych zmian w sytuacji rodzinnej, osobistej, majątkowej oraz w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego przesądzało o możliwości zmiany dotychczasowej wysokości zakresu obowiązku alimentacyjnego.

Zdaniem Sądu, materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu wskazywał, że od czasu orzeczenia o wysokości obowiązku alimentacyjnego pozwanego K. P. na rzecz jego syna M. G. (1), a więc od dnia 29 sierpnia 2007 roku nastąpiła zmiana stosunków, a więc okoliczności istotnych z punktu widzenia obowiązku alimentacyjnego i jego zakresu, która stanowiła podstawę do uznania, iż co do zasady żądanie pozwu zasługiwało na uwzględnienie.

Od czasu ustalenia wysokości zobowiązania alimentacyjnego w kwocie 400 złotych miesięcznie, upłynęło ponad sześć lat. M. G. (1) w dacie wydania ostatniego orzeczenia w przedmiocie alimentów był dwunastoletnim chłopcem uczęszczającym do szkoły podstawowej – do klasy 6, natomiast w dacie wydania wyroku w niniejszej sprawie liczy 18 lat i uczęszcza do szkoły średniej. Sam zatem upływ czasu pomiędzy dwoma orzeczeniami w przedmiocie alimentów, implikuje wzrost kosztów utrzymania uprawnionego do alimentacji powoda, z racji jego naturalnego rozwoju, dojrzewania, zmiany szkoły. Nie ulega wątpliwości, iż koszty utrzymania M. G. (1) z uwagi na wiek, kontynuację nauki, zajęcia i kursy dodatkowe wzrosły w sposób istotny.

Porównując obecną sytuację materialną matki powoda z sytuacją istniejącą w dacie poprzedniego rozstrzygnięcia o alimentach należy zauważyć, iż nie uległa ona istotnej zmianie. Poprzednio zrezygnowała z pracy w celu rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej. Działalność ta nie przyniosła oczekiwanych zysków, w związku z czym zaprzestała jej prowadzenia i podjęła ponownie pracę jako sprzedawca w sklepie. Jej zobowiązania finansowe, w szczególności w postaci należności wobec ZUS, nie pogorszyły istotnie jej sytuacji finansowej. Nadal pozostaje ona w związku małżeńskim. Jej mąż przyczynia się do zaspokojenia potrzeb rodziny, w ten sposób, że łoży na utrzymanie mieszkania.

Odnośnie sytuacji rodzinnej i majątkowej pozwanego, to pozwany mieszka obecnie na terenie Grecji ze swoją trzecią żoną i synem pochodzącym z ich związku. Pozwany poprzednio pracował sezonowo (6 miesięcy w roku) i zarabiał, po odliczeniu kosztów jego utrzymania, około 260 euro tygodniowo. W ciągu roku był w stanie zarobić 6.240 euro.

W dacie orzekania w niniejszej sprawie pozwany nie pracuje, pozostaje na utrzymaniu żony. Na podkreślenie jednakże zasługuje okoliczność, iż pozwany, jak wynika z dołączonego przez niego zaświadczenia o pozostawaniu bez racy,

figuruje jako osoba bezrobotna od dnia 10.09.2013 r., co może wskazywać na to, iż wcześniej posiadał zatrudnienie, a stan bezrobocia jest chwilowy.

Łączny roczny dochód uzyskany przez niego i jego żonę wynosił około 7.000 euro. Oczywiście z kwoty tej pozwany musiał pokryć wydatki związane z utrzymaniem mieszkania i opłatami za szkołę drugiego syna, a zatem w rezultacie dysponował skromniejszymi środkami finansowymi niż w dacie ostatniego ustalania wysokości alimentów. Jednakże, zdaniem Sądu, możliwości zarobkowe pozwanego nie zmieniły się. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych. Sąd ustalając zakres świadczeń alimentacyjnych bierze pod uwagę przede wszystkim możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego, a nie faktycznie uzyskiwane przez niego dochody. W ocenie Sądu, pozwany nie wykorzystuje w pełni swoich możliwości zarobkowych. Wprawdzie powód cierpi na różne dolegliwości zdrowotne, jednakże cierpiał na nie w dacie wydania poprzedniego wyroku i nic nie świadczy o tym, że nie pozwalają mu one podjąć zatrudnienia. W szczególności pozwany nie dysponuje orzeczeniem o całkowitej czy chociażby częściowej niezdolności do pracy, ze względu na co, pozostaje on dla Sądu osobą zdolną do zatrudnienia.

Sąd ustalając zakres usprawiedliwionych potrzeb powoda kierował się zasadą, że zakres potrzeb dziecka, które powinny być przez rodziców zaspokojone, wyznacza treść art. 96 kro, według którego rodzice obowiązani są troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Stosownie do tej dyrektywy rodzice w zależności od swych możliwości są obowiązani zapewnić dziecku środki do zaspokojenia zarówno jego potrzeb fizycznych (wyżywienia, mieszkania, odzieży, higieny osobistej, leczenia w razie choroby), jak i duchowych (kulturalnych), także środki wychowania (kształcenia ogólnego, zawodowego) według zdolności, dostarczania rozrywek i wypoczynku.

W ocenie Sądu, kierując się zasadami doświadczenia życiowego, koszty związane z utrzymaniem powoda i zaspakajaniem jego usprawiedliwionych potrzeb w dacie wydania wyroku wahały się w granicach 1.000 złotych miesięcznie łącznie z partycypacją przez niego w kosztach eksploatacji mieszkania.

Zdaniem Sądu, aktualne usprawiedliwione potrzeby uprawnionego oraz możliwości zarobkowe i majątkowe pozwanego uzasadniają podwyższenie alimentów do kwoty po 600 zł miesięcznie. Określając wysokość zobowiązania alimentacyjnego Sąd miał także na uwadze fakt, że pozwany w żaden inny zasadniczy sposób nie partycypuje w kosztach utrzymania małoletniego. Należy też podkreślić, iż jak wynika z zeznań świadka S. P., to dziadek chłopca, a nie jego ojciec, od lat faktycznie łoży na jego utrzymanie. Wskazuje to na brak poczucia odpowiedzialności za syna ze strony pozwanego i przerzucanie ciężaru jego obowiązku alimentacyjnego i dodatkowo jeszcze kosztów postępowania egzekucyjnego, na barki 77-letniego ojca.

Dalej idące powództwo Sąd oddalił, jako niezasadne. Jak ustalono szacunkowy koszt utrzymania M. G. (1), 18-letniego ucznia szkoły średniej, kształtuje się na poziomie około 1000 złotych miesięcznie. Tym samym pozwany będzie partycypował w jego utrzymaniu ponad w połowie tej kwoty. W pozostałym zakresie koszty utrzymania M. G. (1) ponosić będzie jego matka, bowiem również na niej ciąży finansowy obowiązek alimentacyjny wobec syna, w mniejszym jednakże zakresie z uwagi na osobisty jej udział w wychowaniu powoda.

W ocenie Sądu, oboje rodzice powoda posiadają możliwości zarobkowe, które pozwalają im na zaspakajanie bieżących potrzeb syna. Jak twierdzi matka powoda, nie prowadzi ona, co prawda wspólnego gospodarstwa domowego ze swoim mężem (pozostają w faktycznej separacji) jednakże jej mąż pokrywa opłaty związane z utrzymaniem mieszkania. Z kolei, pozwany nie pracuje i pozostaje na utrzymaniu obecnej małżonki, jednakże Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności po stronie K. P., które pozwalałyby uznać go za osobę niezdolną do świadczenia pracy. Pozwany jest osobą stosunkowo młodą (ma 45 lat), posiada zawód – elektryk, od 18 lat mieszka w Grecji w związku z czym posiada niezbędne doświadczenie oraz znajomość rynku pracy w tym kraju. Pozwala to Sądowi na przyjęcie, iż K. P. posiada możliwości zarobkowe umożliwiające mu na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego w obecnym zakresie 600 zł bez uszczerbku w kosztach własnego utrzymania.

Sąd nie obciążył pozwanego kosztami postępowania w sprawie i na podstawie art. art. 333 § 1 pkt 1 kpc orzekł o rygorze natychmiastowej wykonalności.